

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Україна як соціальна держава: теорія та практика» за спеціальністю 081 «Право» 25 січня 2024 року.

Даніліна Марія Ігорівна народилася 27 жовтня 1992 року в м. Умань, Черкаської області, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2014 році Національний університет «Одеська юридична академія», отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобула кваліфікацію магістр права з відзнакою.

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська юридична академія», м. Одеса.

Науковий керівник – Афанасьєва Мар'яна Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Основні результати дослідження було висвітлено у 7 наукових публікаціях, 4 із яких опубліковано у вітчизняних наукових фахових виданнях, що входять до затвердженого переліку, 1 – у зарубіжному науковому виданні та 3 публікації апробаційного характеру:

1. Чорна М.І. Сутність права громадян на соціальний захист. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 151-156.
2. Даніліна М.І. Конституційні основи становлення соціальної держави. *Актуальні проблеми держави і права*. 2020. № 85. С. 56-61.
3. Даніліна М.І. Соціальна політика держави. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2020. № 3. С. 171-175.

4. Даніліна М.І. Формування соціальної справедливості від епохи Античності до епохи Відродження. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 14. С. 23-28.

5. Чорна М.І. Забезпечення права громадян на соціальний захист та судова система. Правове життя сучасної України : матеріали наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) : у 2 т. відп. ред. Г.О. Ульянова. Одеса : Гельветика, 2019. С. 356-358.

6. Чорна М.І. Конституційні гарантії соціальних прав людини. Чорноморські наукові студії : матеріали П'ятої всеукраїнської мультидисциплінарної конференції (м. Одеса, 17 травня 2019 року): Одеса, 2019. С. 51-52.

7. Даніліна М.І. Конституція України та соціальний захист населення. Соціальні права та їх захист адміністративним судом : матеріали III міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 04 вересня 2020 р.) : Київ, 2020. С. 25-28.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради (зауваження):

1. ЛАТКОВСЬКА Тамара Анатоліївна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», зазначила, що дисертація є вагомим внеском у розуміння та вдосконалення концептуальних положень соціальної держави, загалом, та України, зокрема, а також напрямів удосконалення чинного законодавства з питань соціальної політики та захисту соціальних прав. Вказала про деякі положення, які свідчать про актуальність та переваги дослідження. Опрацьована значна кількість теоретичних та правозастосовних документів, пов'язаних із характеристикою України як соціальної держави. Здобувачка повною мірою володіє навиками наукового дослідження, які у поєднанні з обраною темою дозволили отримати наукову роботу та цікаві пропозиції. Повністю володіє матеріалом, дослідження відповідає обґрунтованості та достовірності, відповідає

вимогам, що пред'являються до здобувача ступеня доктора філософії. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданням дослідження. У дисертації відсутні порушення академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використанні ідей, тверджень і відомостей, які були результатом досліджень інших авторів; використано методики дослідження та джерела інформації. Зазначила, що за підсумками ознайомлення з текстом дисертації та захисту, вважає, що дисертація відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам законодавства, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

2. МІШИНА Наталя Вікторівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права Національного університету «Одеська юридична академія» зауваження виклала у письмовій формі у рецензії на дисертацію, що було оголошено під час публічного захисту, водночас зазначила про актуальність теми дисертації, що автором сформульовано висновки та рекомендації, які є достатньо аргументованими і впливають не лише на наукове дослідження саме цієї тематики, а й на правозастосовну практику. Окремо звернула увагу на те, що наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертаційному дослідженні, мають достатній ступінь обґрунтованості, оскільки базуються на теоретичних працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Всі сформульовані автором елементи наукової новизни, отримані в ході даного дослідження, є доведеними та такими, що несуть у собі низку концептуальних висновків і рекомендацій, що мають теоретичне та практичне значення. Дисертаційна робота містить положення, ідеї, висновки і пропозиції, які за своєю суттю є оригінальними та становлять собою розвиток або вдосконалення елементів, які стосуються досліджуваного наукового завдання. На думку професора Мішиної Наталі Вікторівни захист відбувся на високому науковому рівні, водночас порекомендувала автору видати монографію за наслідками дослідження. Дисертація

відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам законодавства, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

3. КУЛІ-ІВАНЧЕНКО Ксенія Костянтинівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права Національного університету «Одеська юридична академія» зауваження виклала у письмовій формі у рецензії на дисертацію, що було оголошено під час публічного захисту, водночас під час дискусії зазначила, що автор охарактеризувала стан дослідження теоретичних та практичних проблем, пов'язаних із становленням України як соціальної держави. Автор в дисертації розширила темпоральні рамки розвитку концепції соціальної держави як в Європі, так і в Україні; розмежувала підходи до визначення соціальної держави різними вченими; запропонувала авторську дефініцію соціальної держави; розглянула моделі соціальної держави, які утворились в процесі розвитку світового товариства, із визначенням необхідної моделі соціальної держави для України в умовах сьогодення; дослідила соціальну політику держави в особливих правових режимах (пандемії коронавірусної інфекції та воєнного стану); запропонувала напрями подальшого удосконалення правової регламентації України як соціальної держави з урахуванням ситуації, яка наразі склалась у державі. Ці завдання до цього не ставились українськими дослідниками, а тому дисертаційна робота має високу ступінь актуальності. Дисертаційне дослідження є завершеним, змістовним, логічно побудованим, а одержані висновки, результати та пропозиції є науково значущими, у своїй реалізації матимуть позитивний вплив на правозастосування та правотворчість. Обсяг основного тексту дисертації відповідає встановленим нормативам до такого виду наукових робіт. Мова роботи відзначається точністю, логічністю та аргументованістю викладу, що відповідає науковому стилю. Наукові положення у тексті дисертації за формою викладу доступні, у смисловому плані довершені, цілісні та взаємопов'язані. Кулі-Іванченко Ксенія Костянтинівна зробила висновок, що дисертація відповідає спеціальності 081 «Право» та встановленим вимогам, а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

4. БАТАНОВ Олександр Васильович, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу конституційного права і місцевого самоврядування Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

зауваження виклав у письмовій формі у відгуку на дисертацію, що було оголошено під час публічного захисту, водночас зазначив у дискусії, що актуальність теми дисертації не викликає жодних сумнівів, насамперед тому, що проблема соціальної державності в Україні постає як надзвичайно актуальна та одна із першочергових, що потребує суспільного і державного вирішення. Внаслідок цього зумовлюється нагальна потреба розробки сучасної доктрини соціальної держави в Україні на основі наукової методологічної бази, в тому числі, визначення ефективного інструментарію, конституційно-правового для здійснення ефективної соціальної політики та забезпечення. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна визначається тим, що вони підтверджені серйозними науковими аргументами, емпіричними фактами і є переконливими. Зокрема, про це свідчить те, що дисертаційне дослідження характеризується комплексним і глибоким підходом до предмету дослідження. Робота оформлена згідно із нормативними вимогами і стандартами, які передбачені для такого виду робіт. Робота виконана за логічно вибудованою схемою, яка дозволила авторці послідовно дослідити та розкрити теоретико-практичні проблеми функціонування соціальної держави в Україні. Дисертаційне дослідження є завершеною кваліфікованою науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності розв'язують важливу наукову проблему у формі авторської концепції конституційно-правового забезпечення соціальної держави в Україні, що має суттєве значення для конституційно-правової науки та правозастосовної практики. Зроблено висновок, що дисертація відповідає спеціальності «Право» та вимогам законодавства, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

5. ЩЕРБАНЮК Оксана Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри процесуального права ЧНУ ім. Ю. Федьковича

зауваження виклала у письмовій формі у відгуку на дисертацію, що було оголошено під час публічного захисту, водночас зазначила у дискусії, що захист пройшов відповідно до вимог чинного законодавства, відмітила високий рівень підготовки дисертантки, яка досить впевнено надавала відповіді на всі поставлені запитання. Зазначила, що актуальність теми дослідження обумовлена тим, що надзвичайно важливою стає проблема забезпечення соціального аспекту діяльності держави і суспільства у періоди трансформації та в кризових ситуаціях. Саме ця проблема стає предметом наукового пошуку, яке протягом чотирьох років досліджувалась та готувалась до публічного захисту М.І. Даніліною. Обґрунтованість наукових положень дисертації забезпечується застосуванням сучасних наукових методів, що позитивно відобразилось на результатах дисертаційного дослідження, підтверджує наукову новизну зроблених теоретичних висновків і практичних рекомендацій, що виносяться на захист. Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлений раціональною та внутрішньо узгодженою архітектонікою дисертаційної роботи. На думку професора Щербанюк Оксани Володимирівни захист відбувся на високому науковому рівні, водночас порекомендувала автору видати монографію за наслідками дослідження. Дисертація є завершеною кваліфікованою науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності розв'язують конкретне наукове завдання, яке має суттєве значення для конституційно-правової науки та правозастосовної практики. Зробила висновок, що дисертація відповідає спеціальності «Право» та вимогам законодавства, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає,

Тих, що утрималися, немає

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, присуджує Даніліній Марії Ігорівні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Тамара ЛАТКОВСЬКА